



**RÄPINA
AIANDUSKOO**
nutikas loodustähedane elu

Aeg & Vaim

TEMPUS & SPIRITUS

www.aianduskool.ee/koolileht

Nr 1 (122)

17.2.2023

Räpina Aianduskooli lõpetajad 2023

Keskkonnakaitse eriala

KK20-52-M

- | | |
|-----------------------|---------------------|
| 1. Helena Alvela | 11. Hannes Rohtsalu |
| 2. Anny Drobet | 12. Agnes Saks |
| 3. Kelli Kaldoja | 13. Laura Truija |
| 4. Terje Kiil | 14. Erika Truuver |
| 5. Madis Kivistik | 15. Liina Tähnas |
| 6. Merili Lillemets | 16. Villem Veeris |
| 7. Anna-Kaia Marrandi | 17. Linda Vest |
| 8. Ilona Miller | 18. Carola Väli |
| 9. Mario Piirmets | |
| 10. Moonika Pindis | |

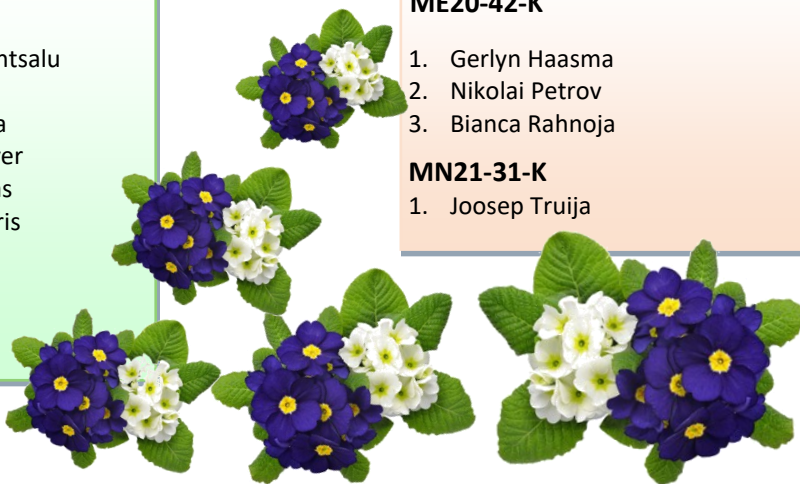
Maastikuehituse eriala

ME20-42-K

1. Gerlyn Haasma
2. Nikolai Petrov
3. Bianca Rahnoja

MN21-31-K

1. Joosep Truija



Lugupeetud õpilased, õpetajad ja töötajad!

Lumi sulab ja loodus tärkab – nii ka meie hinged ja vaim ärkavad talvisest pimedusest. Peatselt on meie maa jälle orasekarva – pungad rohelised, muru on lõhnav ja mõnus ning esimesed kellukad oma õienuppe näitamas. Rõõmustagem siis!

Meie ise oleme need, kes kujundavad oma elu. Selleks tuleb teha valikud. Kuid mis on see õige valik? Võtke hetk, sulgege silmad ja mõelge eilesele või tänasele. Hommikune valik oli teil tulla tööle või kooli. Ilmselt te sellele ei mõelnud, kuna see on liiga tavaline,

kuid siiski valik. Tehke endale kindlaks prioriteedid, seadke eesmärgid ning seejärel tehke õigeid valikuid. Meil on võimalus otsustada oma käitumise, mõtete ja tunnete üle – kasutagem neid targalt. Mõelge paar sammu ette, kuidas käitute või mida ütlete – see on samuti määrav valik.

Kultuur määrab meie iseolemise, kujundab meie rahva hingeelu, pakub pidet ka rasketel aegadel, liidab meeli, annab kõigele mõtte. Oleme õnnelikud, et meie, eestlased oleme sellisena sündinud – ilusad inimesed, targad

ning mitmekülgse kultuuriga. Väärtusta meie kodumaad – loodust, inimesi, kultuuri ja elu. Naerata.

Ilusat Eesti Vabariigi aastapäeva!

Head aianduskooli lõpetajad! Palju õnne tänase päeva puhul! Hoidke ikka südamed soojad ja pead selged oma kordumatuid elusid kujundades ja juhtides. Koguge mõtteid ja püüdke mõista, milline on teie siht ja eesmärk tulevikus. Kasutage oma teadmisi õpingutest eesmärgipäraselt. Püüdke teha inimestele rõõmu.

Jarko Ilves, õpilasesinduse president

Mis tehtud ...

- | | |
|--------|--|
| 18.1 | Mälumängu III voor |
| 1.–2.2 | Maastikuehitajate koolisisene võistlus |
| 6.–9.2 | Aasta õpilase valimised |
| 19.1 | Praktikajuhendajate seminar |
| 14.2 | Valentini ball |
| 16.2 | Mälumängu IV voor |
| 16.2 | Floristide valikvõistlus |



... mis teoksil

- | | |
|----------|---|
| 17.2 | Eesti Vabariigi aastapäeva aktus |
| 17.2 | Keskkonnakaitse ja maastikuehituse eriala lõpuaktus |
| 9.3 | Mälumängu V voor |
| 13.–17.3 | Emakeelenädal |



TÄNASES LEHES: Önnitleme päevakangelasi! Kiiksuga puuviljandus! Üks kõigi ja kõik ühe eest! Loo legend Külvajale! Erasmusega Gruusiast Dubaisse! Arboreetum USAs! Oksana pastellmaalid raamatukogus! ... ja palju muud huvitavat!!!

Õnnitleme aasta tegijaid!

Elutööpreemia – Arvi Lepisk



Aasta õpilane – Annika Filippova



**Farron Tehnika OÜ
STIHLi stipendiumi võitja
Andra Hallaste**



Aasta tegu – Jõe õpilaskodu renoveerimine



Aasta töötaja – Anneli Hirmo



**Aasta koostööpartner –
Teletest OÜ
Peeter Huuse**

Aiandusmuuseum ja „Kiiksuga puuviljandus“

Olin kord Räpina Koduloo- ja Aiandusmuuseumis, kui sinna tuli koos õpetajaga rühm meie kooli õpilasi. Sissejuhatavast vestlusest üllatas mind see, et mitmed neist sattusid sinna esmakordselt. See peaks küll olema koht, kuhu iga aianduskooli töötaja ja õpilane aegajalt sisse astub. Siit algas kooli ajalugu peaaegu sajand tagasi ja tutvumiseks sellega ei piisa ühest korrast. Muuseumi õpetaja Toivo Lees tunneb põhjalikult piirkonna ajalugu. Tema koostatud materjalidega saab tutvuda muuseumi ruumides.

Muuseum asub kunagises mõisa härrastemajas. See, algselt vaid osaliselt kahe korrusega kivihoone, oli uhkem endisest ühekorruselisest puithäärberist. Viimane asus praeguse paberivabriku territooriumil, jõe ääres. Kui pärast Vabadussõda uus härrastemaja riigistati, jäi vana häärber mõisnike perele. Alates 1924. aastast kasutas uut hoonet põllumajanduskool, mida loetaksegi aianduskooli alguseks. Aastatel 1936–38 toimus mõisahoonel põhjalik ümberehitus kooli tarbeks, senisest laiemaks ning kogu pikkuses kahekordseks. Sestpeale väärub ta juba nime Sillapää loss. Nii hoone tervikuna, kui ka saali ja ümbruse kujundus omandas alles siis praeguse välimuse.

Aianduskoolina kasutati hoonet kuuskümmend aastat (1924–1984). Umbes sama kaua elasid siin enne seda mõisnikud. Koolihoone on ta praegugi, sest alates 2009. aastast töötab ülakorrusel Räpina Muusikakool. Alusel korrusel on aianduskooliaegse kujundusega saal ning Räpina Koduloo- ja Aiandusmuuseum. Selle üks ruum tutvustab meie kooli ajalugu. Saalis saab kuulata kont-



„Perepuu“

serte, seal on toimunud aianduskooli pidusid. On üsna loomulik, et see hoone pole meie õpilastele võõras. Iseasi, kui põhjalikult seda tuntakse.

Hiljuti osalesin huvitaval muuseumi üritusel, kus meie kooli kauaaegne õpetaja Sirje Tooding tutvustas oma tuššijooniste sarja „Kiiksuga puuviljandus“. Alates 2019. aastast, kui ta avastas selle tehnika võlud, on ta teinud hulga aianduslikest oskussõnadest lähtuvaid lõbusaid joonistusi. Sageli kujutavad need asjasse pühendamate väärarusaamisi oskussõnadest. Kohtumisel jagas staažikas õpetaja jooniste juures asjalikke erialaseid selgitusi ja oma kogetud veidraid või õpetlikke läbielamisi.

Esimese näituse mõtlema ja arutlema kutsuvatest joonistest korraldas Sirje

oma klassiruumis 2019. aastal aianduskooli 95. aastapäevaks. See köitis kohe vaatajate tähelepanu. Hiljem on lisandunud uusi pilte ja need on mitmel pool näitusena väljas olnud. Nende juurde kulusid kindlasti selgitused, mida autor meile kohtumisel jagas. Hea meelega omaksin taoliste tekstidega albumit, mille koostajaks on mu andekas kolleeg. Ühistest tööaastatest mäletan Sirjet kui ideede generaatorit. Tema esitas mõtte avada koolis õpperühm eesti keelt mitteoskavatele inimestele. Sellestki, kuidas on see mõte tänaseks tegelikkuseks saanud, loeksin huviga mõnest koolilehest.

Jaan Kivistik,
aianduskooli vilistlane 1965. aastast

Foto: T. Lees



Sirje tutvustab oma loomingut



Noored (aiandus)kunsti huvilised

Praktikajuhendajate ühisseminar aianduskoolis

19. jaanuaril toimus aianduskoolis traditsiooniline praktikajuhendajate ühisseminar, kuhu oodati eeskätt meie õpilastele praktikakohti pakkuvate ettevõtete esindajaid. Arvukas osavõtt näitas, et üritus on praktikavõimaluste pakkujate hulgas populaarne ja ühised kokkusaamised ning arutelud vajalikud. Esinejad olid värvikad isiksused ja teemade valik aktuaalne. Päeva avas tervitusega aianduskooli direktor. Edasi sai sõnajarje Ilona Sillak MTÜ-st Hooling, kelle ettekanne käsitles praktikajuhendaja väljakutseid tänaste noorte õppijate juhendamisel. Ettekandja lahkas erinevate vaatenurkade alt praktikajuhendaja rolle ja kirjeldas, mida tänapäeva noor praktikajuhendajalt ootab. Sama temaatikaga, aga seda juba praktikandi vaatevinklist jätkas aianduskooli õppur Jarko Ilves, käsitledes oma ettekandes praktikajuhendaja olulisust töökeskkonnas. Hea nõuanne juhendajalt ja usaldus praktikandi vastu olid märksõnad, mis sellest ettekandest kõlama jäid.

Lõunapausil said paljud vanad tuttavad laudkondade kaupa mõtteid vahetada ja ilmaasju arutada. Erialainimesed väärtustavad kõrgelt kolleegidega mõ-

tete vahetamist ja nii mõnelgi oli üsna raske end lõunapausi järgselt saali sundida – oleks kauemgi lobiseda tahtnud. Saalis ootas Ilona Sillak kõiki osa võtma vestlusringist, mis hommikust ettekanne täiendasid. Nüüd said osavõtjad õpilaste juhendamise probleemsete situatsioonide arutelul kaasa lüüa, oma mõtteid väiksemates seltskondades läbi arutades. Toimus juhendajate „õpituba“. See-järel testiti eestvedaja poolt, kuidas hinnata oma emotsionaalse ja füüsilise „aku“ seisukorda ja anti mõnigi vihje, mida „aku“ tühjenemisel kriitilise piirini ette võtta. Kõigil oli lõbus!

Järgmisena ootasid oma järke virtuaalse kohtumisega meie head partnerid Pärnumaalt, Mirko ja Tamar Tami Automatic's OÜ-st, diskuteerides teemal „Tulevikuoskused ja -tehnoloogiad“ katmikaianduse näitel. Mõnele oli teema tuttavam, teistele kaugem, aga ükskõikseks ei jätanud huvitavalt esitatud materjal kedagi. Küsimustevoor oli siiski vaikne – kõrgtehnoloogias ei oska me veel täna piisavalt kaasa rääkida. Ettekande järgselt mindi ühiselt spetsiaalselt aianduskoolile valmistatud ja maailmas ainulaadset õppevahendit –

modelkasvuhoonet vaatama.

Seejärel ootasid juba aianduse ja maastikuehituse õpilased kohtumist praktikakohtade esindajatega. Maastikuehitajate huvi oli tagasihoidlikum ja ka praktikakohtade pakkujaid oli vaid ühe käe sõrmedel üles lugeda. Seevastu aianduses oli huvi mõlemapoolselt suur ja õpetaja Anu Kääri klassis tassiti kõik vahekäigud toole täis. Toimus asjalik ettevõtete tutvustamine ja õpilaste küsimustele vastamine. Kaks põhi-teemat koorusid selgelt välja – ööbimisvõimalused ja praktika tasustamine. Mõni ettevõtte pakkus üht ja mõni teist, mõlemat pakkuda oli vähestel. Siinkohal on praktikajuhendajatele mõtteai- net – kui asutakse kõrvalises kohas ilma bussühenduse võimaluseta ja ööbimist kohapeal pakkuda pole, on praktikante ettevõttesse raske saada. Kes terasem, küllap mõistab ja loob edaspidi vastavad võimalused.

Ettevõtete esindajatega hiljem muljeid vahetades selgus, et seminar meeldis kõigile ja päeva kasulikkust hinnati kõrgeks. Aitäh Kadile hästi organiseeritud ühisseminari eest!

Urmas Roht, õppemajandi juht

Jõuluretk talvevõlumaale

Igal aastal detsembri lõpus on õppe- majandi seltskonnal traditsioon teha väike väljasõit, et võtta kokku eelmine aasta ning pidada plaane uueks. Meie seekordne retk leidis aset 16. detsembri pärastlõunal. Urmase juhitud aianduskooli mikrobuss võttis suuna Võrumaale, kus tõelise talvemuinasjutu rüpes asuva Uue-Saaluse veinitalus teha tutvust talu põneva ajaloo, pere- rahva ja toodangua.

Guna, talu noor taksikoer, tervitas meie seltskonda ülevoolava rõõmuga ning südamliku tervituse edastasid ka peremees ja perenaine – Mati ja Maris Kivistik. Siis läks peremees oma asjatoimetuste juurde ning meiega rändas talu maadel ja veinikeldris perenaine Maris. Ta jutustas sellest, kuidas nad üldse sinnakanti sattusid ning talu pidama hakkasid. Veinide valik võttis silme eest kirjuks, sest harjumuspärase viinamarjaveinide kõrval olid seal veinid karusmarjast, vaarikast, ebaküdooniast ja isegi valgest sõstrast. Too-

tearendus teistest eristumiseks käib pidevalt ja kindlasti on oodata tulevikus nii mõndagi uut ja põnevat veinigurmaanidele.

Vahepalaks saime küpsetada lõkke kohal pajuvitsa külge keeratud lõkkesaia, mille kõrvale oli võimalik rüübata kohalikku glögi või piparmünditeed meega. Piparkoogid olid pärit naabruskonnast. Uue-Saaluse veinitalu teeb ka naabritega tihedat koostööd, pakkudes oma tuuridel nii suitsusauna kui ka toitlustust.

Edasi suundusime majja, mille ühes tiivas asub pererahva eluase ja teises on veini käärimise ja villimise koda. Kõrvalasuvus suures toas on võimalik korraldada erinevaid töötubasid, mini-konverentse ja ka pidulikke söömaae- gu.

Pimetesti tulemusel tundsid meie veinimekkijad ära ebaküdoonia-, maasika- ja mustsõstraveini. Ka toidu kõrvale pakuti veine. Neile, kes alkoholi ei tar-

binud, pakuti koha- likku jääteed ja as- telpajumahla.

Kui toit oli söödud ja jutud räägitud, asutasime end taga- siteele. Guna, kes enne oli ülevoolavalt sõbralik, muutus nüüd väga kurvaks ja kohe kahju oli temast lahkuda. Aga ega ilmaasjata öelda: „Kui poleks kurbi lahkumisi, ei oleks ka rõõmsaid kohtumisi“. Kindlasti leiab nii mõnigi meie seltskonnast tee sinna millalgi tagasi.

Tagasiteel vaatasime huviga, kuidas termomeetrinäit muudkui muutus, –13°C Uue-Saalusel sai koju jõudes –18,5°C ... Tõeline talv oli meiega detsembri keskel!

Täname Urmast, kes meid igal aastal on osanud meeldivald üllatada!

Ille Rämmer, pargiaednik



Erasmus+ õpiränne Luksemburgi

Meie Erasmus+ õpiränne Luksemburgi toimus 14.–17. detsembril. Meie õpirände eesmärk oli keskkonnakaitse eriala õpilastele praktikakoha leidmine. Juba õpirände alguses sai selgeks, et sellest tuleb üks põnev kogemus. Reisi alguspäeval lükati väljalend Tallinnast mitme tunni võrra edasi. Lõpuks siiski tõusis lennuk õhku, kuid juba enne seda jagati infot, et Saksamaal sajab jäävihma ja suure tõenäosusega meie jätkulend tühistatakse. Olles Frankfurdi lennujaamas kohal, selguski, et edasine lend Luksemburgi on tühistatud. Peale mitut tundi järjekorras ootamist saime voucherid hotellis majutuseks ja takso sõiduks. Edasilennu kohta aga endiselt info puudus ja lennufirma töötaja palus meil lihtsalt oodata. Meie siis muudkui ootasime. Alles hilisõhtul anti teada, millal meie edasilend toimub. Päev hiljem olimegi Luksemburgis kohal.

2022. aastal valminud uus Lycée Technique Agricole koolihoone on avar ja paljude võimalustega. Meie seal viibimise ajal veel lõpetati kasvuhoonete ehitust. Räpina Aianduskooliga sarnaselt õpetatakse seal keskkonnakaitset, maastikuehitust ja floristikat. Saimme kohtuda nii keskkonnakaitse kui ka floristika eriala õpetajatega.

Räpina Aianduskooli keskkonnakaitse eriala õpilastel on võimalik sellesse kooli välispraktikale kandideerida ka-



Kooli projektijuht Nicolas, floristika õpetaja Dainelle koos Janely ja Aigiga

heks nädalaks. Kool sobib neile õpilastele, kes on iseseisvad, motiveeritud ja ei karda väljakutseid. Praktika käigus tuleb viibida palju metsas ja teha seal erinevaid praktilisi töid. Lisaks on võimalus tutvuda erinevate matkaradadega – sealkandis on neid väga palju. Arvestada tuleb ka sellega, et majutus ja toitlustus on üsna kallid. Ühistransport on aga tasuta!

Meie tagasilend algas samuti lennu tühistamisega – tuli kiirelt mõelda, mis edasi saab. Ega lõpuks muud jäänudki üle, kui osta uued lennupiletid, et ikka jõuluks tagasi koju saada.

Mida meie siis õppisime?

Esiteks, et tuleb jääda rahulikus ja leida tekkinud olukorrale ratsionaalne lahendus – tuleb olla avatud erinevatele võimalustele.

Väga oluline on teineteist toetada kee-
rulistest olukordades.

Võta kaasa reisikindlustuse poliis – kunagi ei tea, millal seda võib vaja minna. Oska kirjeldada oma kohvrit, juhaks kui see kaotsi läheb!

Janely Trahv, projektijuht

**Aigi Salundi-Galitsin,
keskkonnakaitse eriala juhtõpetaja**

Kogemuse võrra edukamaks

Kas teate kui mõnus on saada vahepeal oma harjumuspärasest rutiinist välja!?! Kasvõi juba selleks, et näha ennast, kolleege ja oma töötingimusi värske pilguga, täiesti teisest vaatevinklist. Olemasolevate sõprussuhete värskendamine ja uute suhete loomine on selle juures puhas boonus. Meie, vahvad reisiselid Kalle Toom, Kadi Koosapöeg, Janely Trahv ja Elina Oeselt, käisime Saksamaal 14.–19. novembril 2022 Erasmus+ projekti „Kogemuse võrra edukamaks“ raames.

14.–16. novembril külastasime BBS III Stade kooli. See on kutsekool, kus meie kooliga kattuvad erialad on maastikuehitus, aiandus ja floristika. Kutsekool asub kolmes erinevas majas ja neil on olemas ka väike katseaed. Maastiku-

ehituse halli neil pole, on vaid ajutise varikatusega väliplats. BBS III Stade on uus partnerkool, kus alustame koostööd õpilaste ja õpetajate vahetusega. Kavas on lisaks füüsilisele praktikale teha esmakordselt õpirännet ka virtuaalselt. Koostööd alustame esmalt maastikuehituse eriala raames. Stade kooli neli maastikuehituse õpilast ja kaks õpetajat tulevad aianduskooli praktikale juba 24. aprill – 5. mai. Usume, et Stade õpilaste jaoks on meie kooli tingimused lausa luksus!

16.–19. novembrini Viibisime Erfurtis. Külastasime Ernst Benary Schule Erfurt, mis on meie partnerkool juba 20 aastat. Kohtusime kooli õpetajate ja direktoriga ning tutvusime praktikakohti pakkuva ettevõttega, mis tegeleb

munitsipaalhaljasalade ja -kalmistute korrashoiuga. Koos ettevõtte esindajaga käisime vaatamas erinevaid objekte Erfurtis, kus aianduskooli õpilased on praktika raames töötanud. On imeline, et meie kooli õpilased on andnud püsiva panuse Erfurti linna ilmestamisel. Seda saavad nautida tuhanded, kui mitte miljonid inimesed nii Saksamaalt kui ka mujalt maailmast.

Erfurti kooliga on meil kokkulepe, et meie ja nende maastikuehituse õpilased hakkavad koos harjutama kutsemeistrivõistlusteks.

Janely Trahv, projektijuht

**Elina Oeselt,
täienduskoolituse spetsialist**

Kadi Koosapöeg, praktikakorraldaja

Mugavustsoonist välja – lillepraktika Saksamaal

Kandideerin Erasmus+ stipendiumile 2021. aasta lõpus. Kuna vastuvõttev asutus oli 2022. aasta kevadel distantsoõppel, käisin välispraktikal pärast aianduskooli lõpetamist ja 4. taseme floristiksaamist. Võin kokkuvõtvalt öelda, et 28. septembrist kuni 18. oktoobrini kestnud praktika Baierimaal, imearmsa linnakese Freising lillekoolis ja lillepoes, oli pidev mugavustsoonist väljas olemine. Aga just seetõttu jääb eriliselt meelde.

Freising on Münchenist pooltunnise rongisõidu kaugusel. See on Baierimaa väikelinn, kus elab ligikaudu 50 tuhat inimest ning mille vanalinn on väga sarnane Tallinna vanalinnale. Kui mu pere nägi esimesi Freisingi vanalinnas tehtud pilte, siis nad arvasid, et olen Tallinnas. Minu jaoks aga oli juba esimesest hetkest selge, et linn, mis on nii sarnane kodule, võibki päriselt olla oma kodu natuke uues kuues. Hoolimata sellest, et siin eesti keelt ei räägita, hoitakse baieri rahvuslust ja rahvuslikku identiteeti samamoodi nagu hoiame kodus eestlust.

Eriline lillekool, mille lõpetajatest saavad lillekunstnikud

Välispraktika vastuvõtja, kes mu eest kogu praktika ajal hoolitses, oli

Weihenstephani lillekooli (lillekooli ametlik saksakeelne nimetus – *Staatliche Fachschule für Blumenkunst Weihenstephan*) õpetaja Karin. Ta oli aastaid tagasi sama lillekooli lõpetanud ning jäänud sinna õpetajaks. Lillekool Freisingi linnaosas Weihestephanis on tuntud kui eriline kool, mille lõpetajatest saavad floristika disainerid – lillekunstnikud ja meisterfloristid, tasemelt enam kui on meisterfloristide tase 5.

Staatliche Fachschule für Blumenkunst Weihenstephan rajati 1925. aastal aianduskooli ühe osana. 1971. aastal sai lillekool aga eraldi kooli staatuse. Lillekool asub kahes omavahel ühendatud ühekorruselises majakeses, mis on ruumikad ja sopilised ning ümbritsetud aiakesega. Koolis on ainult kaheaastane päevaõpe. Mina osalesin nii esimese kui ka teise aasta õppurite tundides. Ühel kursusel on 10–12 õpilast. Õppetöö on hästi personaalne – toetatakse iga õpilase arengut, saamaks ja kasvamaks sõna otseses mõttes lillekunstnikuks. Kooli maine on hästi kõrge. Kursustel oli ka Aasia riikidest pärit õppureid, kes olid mitmeid aastaid tagasi tulnud Saksamaale just selleks, et Weihenstephani lillekooli sisse saada. Sisseastumisel on eeltingimuseks saksa keele valdamine ning eelnevalt kunsti

või floristika valdkonnas läbitud õpingud.

Kool kasutab ökoloogiliselt jätkusuutliku floristika põhimõtteid – ei kasutata plastvahtu, lilli ei osteta, kogu materjal korjatakse loodusest. Tunnetatakse loodust. Näiteks üheks ülesandeks oli udu tajumine ja selle väljendusviis floristikas – udu käidi vaatamas kursusega varahommikul.

Teise kursuse õpilaste projekt, mida nad minu sealoleku ajal olid just lõpetamas, oli matusetöö. Grupid tegid matusetöid, mille märksõnadeks oli metsik aed, mets ja jõgi. Matusetöö tehti grupi koostööna, kuid iga õpilane tegi lisaks oma grupi temaga haakuva pärga. Tööde teostamisel andsid õpetajad pidevat tagasisidet. Grupid esitlesid oma töid ning iga õpilane oma pärga. Esitlused olid põhjalikud, huvitavad ja emotsionaalsed. Peale tutvustusi anti meile sedelikesed, kuhu kirjutasime ka enda emotsiooni iga töö kohta ja kleepisime tagasiside iga grupitöö juurde aknale.

Kui õpilased olid koju läinud, jäid õpetajad töid hindama – kolme grupitöö ja umbes üheksa pärga hindamine võttis aega kolm tundi. Õpetajad vormistasid tagasiside kirjalikult.



Matusetöö „Metsik aed“



Matusetöö „Jõgi“

Ma arvan, et need matusetööd olid nii teistmoodi – mitte tavapärased, vaid tõesti floristika kui kunstiiligi meistriteosed. Iga töö vaatlesin nagu oleksin näitusel – lood, mida nendega edasi anti, olid sügavalt emotsionaalsed ja tähenduslikud.

Koolis oldud ajal jõudsin valmistada kaks pärga – nii esimese kui ka teise kursuse õppuritega. Valisin pärgade tegemiseks tehnikad, mida varem polnud proovinud – ainult kõrtest pärg, mille tugevdamist alustati kausis punumise ja dekoratiivne samblapärg, mis tugevdati seest pajuokstega. Esimese aasta kursantidega veetsin ühe põneva õppepäeva metsas, millest jäi neile ka huvitav kodutöö – joonistada üks õppekäigul nähtud puu ning seda teistele tutvustada. Metsas käisime ka järgmisel päeval, et koguda materjali pärja valmistamiseks.

Esimesele kursusele tegin ma ka ettekande Räpina Aianduskoolis tehtud eksamitöödest, mille teemaks oli „Pärg Eesti filmi põhjal“. Nii sain näidata, milliseid floristika töid Räpinas tehakse ning samuti tutvustada Eesti kultuuri läbi filmide. Samas tunnis kuulasin ka teiste õpilaste ettekandeid, mille teemaks olid erinevad pühad Saksamaal ning pühadega kaasnevad lilleseade kombid. Huvitav oli kuulata Lõuna-



Esimese kursuse ja õpetajatega kooli juures
(mina olen tagareas punase peaga, õpetaja Karin on minu ees)

Koreast pärit õpilase esitlusi sealsetest rahvuspühadest, nagu näiteks *kimchi* päevast ja tähestiku päevast, mis on tuntud ka kui hanguli päev.

Kuna koolis on ainult paarkümmend õpilast, siis tekib õpilastel suur ühtekuuluvustunne. Mis oli veel koolielus eriline? Õpilastele pannakse esimese kursuse keskel uued nimed, need valitakse teise kursuse poolt. Esialgu oli

see natuke segadust tekitav, et kui õpilane tutvustas ennast oma nimega, siis tegelikult teised kutsusid teda n-ö koolinimega. Esialgu ei saanud ma üldse aru, miks õpetaja Karinile öeldi Nena, aga siis sain teada, et ta jäigi kasutama oma koolinime ja õpilased teadsid teda kui Nena, mitte tema pärisnime järgi.



Minu dekoratiivne pärg pealt- ...



... ja altpoolt vaadates

Lillepood, kus taaskasutus on au sees ja saab palju meisterdada

Ma käisin praktikal nii lillekoolis kui ka poes. Lillepood Blumenhandverk, mis asus Freisingi vanalinnas, võttis mind hästi vastu. Esimesel lillepoe praktikapäeval sain seigelda poe itaallasest lillekulleriga. Viisime seadeid nii surnuaedadesse, erinevatesse ettevõtetesse kui ka paljudesse arstipraksistesse. Kullerdamine oli lõbus seiklus – sain linna risti-põiki läbi sõidetud.

Blumenhandverki töötab 6–7 inimest. Poe töö on hästi sarnane meie lillepoodidega. Hommikud algasid alati lillede puhastamisega, et oleks valmis kimpude tegemiseks. Poes oli kindel tööjaotus – kes tegi kimpe, kes pärgi, kes valmistas üritustele seadeid. Minust sai



Taaskasutus – lilleseaded dekoratiivmaterjaliga kaetud plekkpurkides



Meisterdused lillepoes

põhiliselt pärjameister ja igasuguste muude põnevate asjade meisterdaja. Minu meelest oli suurim erinevus Eesti lillepoodidega see, et lisaks kimpudele valmistati kohapeal erinevaid floristika tooteid. Loominguliselt piire ei olnud ja tundus, et kõik meisterdused läksid ka hästi müügiks. Eriti meeldis, et au sees oli taaskasutus – nt tühjadesse plekkpurkidesse tegime armsaid lilleseadeid. Poes oli palju huvitavat keraamikat ja muid sisustusaksessuaare. Kuigi sain iga päev aega poes olevaga tutvumiseks, siis tegelikult jätkus uusi detaile avastamiseks praktika lõpuni.

Poe omanik, perenaine Anita, viis mind ka Freisingist välja imearmsasse linnakesse Landshut, kus külastasime paljusid erinevaid lillepoode. Väga põnev oli ka hulgifirma Kwoka külastus, mis oli nagu kommipood, kust ei taha enam ära tulla. Eesti floristikakaupu müüvad hulgifirmad on imepisikesed selle meka kõrval, mida Saksamaal nägin.

Kuna poetöötajad olid baierlased, siis rääkisime palju ka Baierimaa kultuuri ja traditsioonide hoidmisest ning käisime koos ka baieri restoraniõhtul. Ja mis seal salata, minu lemmiklõunasöögiks osutus soolase võiga Baierimaa rõngasaiake.

Üksiku rändaja seiklused Baierimaal

Kasutasin praktikal olles ära iga hetke: käisin paaril nädalavahetusel Münchenis, sealsetes lossides, muuseumides, lillepoodides, botaanikaaias. Õpetaja Kariniga veetsime fantastilise päeva mägedes – Partnachklammi kaljulõhed ja seal voolavad ürgsed mägiõed olid



Lillelaevuke

eriliseks elamuseks. Freisingiga sain praktika lõpuks hästi tuttavaks ja liikusin linnas ringi ilma *Google Mapsi* abita. Jõudsin käia ka äsja avatud reliigioosset kunsti koondavas muuseumis DIMU ning ühel õhtul nautisin kohaliku klassikalise muusika kontserti. Mitu korda käisin imelises lillekooli kõrval olevas viiel hektaril laiavas Weihens-tephani lilleaias (Trial Garden Weihens-tephan).

Nii kooli- kui ka poepere olidki nagu minu asenduspere Baierimaal, üksteise tegevustele elame siiani vastastikku kaasa. Ma vist seda ei maininudki, et saksa keelt ma ei oska. Sain hästi hakkama inglise keelega ja tegelikult, kui minuga saksa keeles räägiti, unustasin justkui ära, et ma ju seda ei oska, sest hakkas tunduma nagu saaksin keelest aru. Poes töötades *googeldasin* põhilisi lauseid, mida oli vaja kasutada ja ütle- sin neid saksa keeles, nagu näiteks: „Mida ma järgmiseks võin teha?“ või „Kuidas seda saksa keeles öelda?“ või „Kas ma võin lõunale minna?“.

Freisingis elasin tagasihoidlikus ühiselamutüüpi majakeses – mul oli oma tuba, duširuumi ja kööginurka jagasin kahe teise korterikaaslasega. Suureks plussiks oli, et elamine asus kohe rongijaa- ma kõrval, lillepoodi kõndisin viis minutit, lillekooli jalutasin 20 minutiga. Elamiskohas käisin põhimõtteliselt ainult magamas, kuna muu aeg oli kõik ära sisustatud.

Olen kindel, et lähen uuesti oma asendusperele Saksamaale külla. Usun, et suutsin äratada ka huvi Eesti vastu, sest mitte keegi kooli- ega poeperest ei ole kunagi Eestis käinud.

Olen tänulik nii vastuvõtjatele Saksamaal kui ka Rápina Aianduskoolile! Erilised tänud Janelyle, kes väga hästi organiseeris praktikale minemise, seal olemise ja ka praktikajärgsed vajaminevad tegevused.

Kui on huvi, tutvu:

Lillekool www.blumenkunst-weihenstephan.de

Lillepood www.blumenhandwerk-freising.de

Pilte praktikal käimisest leiab minu instagrannist <https://www.instagram.com/septembrilaps/>

Miret Tuur, 2022. aastal floristika sес- sioonõppe lõpetanu

Floristid praktikale Dubaisse!

Seoses tööpakkumisega käisin ma Dubais 25 aastat tagasi ja see oli ikka väga eriline koht. Ainuke kord on öeldud mulle just seal, et tellimuse puhul pole oluline, kui palju see maksma läheb.

Nüüd on meil kõigil võimalus minna praktikale Erasmus+ programmiga ka väljapoole Euroopa Liitu. Mulle meenus Dubai ja nii ma otsustasingi seal käia suhteid uuendamas. 25 aastaga on muidugi hoopis uus linn ehitatud selle asemele, mida mina tookord nägin. Palav on seal endiselt, +30°C talvel, aga sellega harjub ruttu. Ära ei harju konditsioneeridega, mis on kõikjal – siseruumides, ühistranspordis ja isegi bussesites. Temperatuur langeb järsult ja nagu eelminegi kord, oli nohukõha ka seekord garanteeritud. Samuti nõuab öhtune +23°C ka kampsikut.

Veebruar-märts on praktikakohtades kiired kuud, siis on meie õpilased eriti oodatud. Annan ülevaate neljast pakutavast praktikakohast Dubais.

Al Lokrit Int. – suur hulgiladu, aga vähe lilleseadetöid. Koduleht on tegemisel.
<https://www.facebook.com/profile.php?id=100057232608575>

Bella Fleur Floral Botique – meie mõistes tavaline lillepood, kus töötab ka meie vilistlane Merlin Vaher.
<https://bellafleur.ae/>

Blossom tree – lillepood ja töökoda, lisaks palju suuri dekoreerimistöid. Suhtluskeeleks sobib ka vene keel, kuna omanik on vene rahvusest.
<https://blossomtreedubai.com/>

BloomingBox – ainult netipood, töökooda, kataloogi järgi tehtavad tööd, konveier – ei mingit loomingut.
<https://bloomingbox.com/>

Dubais tuleb arvestada kuupäevase töönalaga, kusjuures palka maksta keegi ei lubanud. Lisaks ei maksa unustada, et tegu on islamiriigiga ja nende reegleid tuleb järgida ning käituda vastavalt (näiteks ei mingit alkoholi). Kuigi Dubai on hästi vabameelne, võib tööviia ka teistesse osariikidesse ja igal pool on omad reeglid.

Pakutava Erasmus+ päevarahaga peaks toime tulema. Kui tahta käia turistikraatsioone proovimas, siis tuleb küll võtta oma rahakotist lisa. Näiteks kõrberalli hind on alates 60 €, Burj Khalifa külastus koos einega 140 €, reis heli-



Lillepoe perenaine, Indrek ja Merlin Vaher

kopteriga Dubai kohal 190 € ja palju muud huvitavat, mille hinnad algavad jällegi 60 €. Hinnad vahelduvad ka hooajati. Samas on ka odavamaid kohti külastamiseks: Global Willage – maailmaturg, kus iga riik on esindatud oma kauba- ja söögikohtadega; Miracle Garden – üks suurim lilleaed maailmas, kus saab imetleda hiiglaslikke lilleskulptuure. Arvestada tuleb ka kaugustega ja liikluskuludega – tunniajane bussisõit ühest linnaosast teise on tavaline. Metrooga saab kiiremini, kuid mitte igale poole. Dubais on vaid kaks metrooliini, kusjuures rongid töötavad ilma juhtideta.

Tasuta vaatamisväärsused on: purskaevude show igal öhtul kesklinnas, öhtune jalutuskäik Marina linnaosa kanali ääres, kallatav külastus kui just ostma ei kuku. Vanalinn oma turgudega on tegelikult uusehitis, aga tasub

külastamist. Vanim ehitis on vaid kindlus ja jupike linnamüüri, mis on näha ka 50ndatel tehtud fotol.

Meri (Pärsia laht) on kogu aeg soe ja päike paistab iga päev ja täiesti tasuta. Rannik on terveniisti pikk supelrand ja kui minna tuntud kohtadest natuke kaugemale, leiab hotellide vahelt praktiliselt tühje randu, sest kohalikud rannas ei käi. Neid on üldse raske märgata, kuna kohalikke on vaid 20% rahvastikust. Rahvamassi moodustab peamiselt teenindav personal, keda on siis 80% – põhiliselt hindud, pakistanlased, bangladeshlased ja egiptlased. Kohalikke näeb vaid kallites poodides.

Nii nagu igal pool, käib rikkus ja vaesus käsikäes. Dubais on aga lõhe eriti suur. Samas on kõik lahked ja meeldivad, sest miks muretseda, kui päike paistab iga päev.

Indrek Kaeli, meisterflorist

Järgmine peatus – USA arboreetum Washingtonis

Kahtlemata on Washingtonis asuv arboreetum oluline kogu USA jaoks. Aed on asutatud Kongressi aktiga juba 1927. aastal. Seega saab arboreetum tähistada oma sajandat juubelit vaid kolm aastat hiljem kui Räpina Aianduskool. Arboreetum paikneb Washingtoni kirdeosas umbes 180 ha suurusel maa-alal ja allub USA Põllumajandusministeeriumile. Rajatud on umbes 15 km pikkune teedevõrk, kus külastajad võivad liigelda ka oma autoga.

Esmakordselt külastasin seda kollektsiooni kuus aastat tagasi ja etteruttavalt pean ütleva, et tänaseks on arboreetumi hooldus palju kehvas seisus kui siis. Taimedel oli palju silte puudu, päris palju territooriumi oli hooldamata ja pöudade tagajärjel oli arvukalt puid-pöösaid kas osaliselt või täielikult kuivanud. Esimesel hommikul peale värvate avamist imestasin veidi, et minu auto oli üsna hulga aega ainus tohtus parklas, kuid lõunaks oli park rahvast täis. Kokku külastab arboreetumit igal aastal umbes 600 000 külastajat. Nagu ikka oli pargis palju jooksjaid, koerajalutajaid, pikniku pidajaid ja kooliklasse, kes olid koolibussidega sõidutatud pargi erinevatesse osadesse. Seal nad siis tuliselt käratsedes arutasid koos õpetajatega midagi puude all ja jooksid ringi. Õuesõpe ameerika moodi. Pea igal päeval oli näha pargis töötamas vabatahtlike gruppe, kes tegevas puudele-pöösastele hooldusloikust, niitmas muru, koristas veekogude kaldaalasid ja korjamas prahti. Üldse tundus vabatahtlike osa siin suur olevat.

Kollektsioonides eksponeeritakse üle 7000 taimeliigi, silmapaistvalt head kogud on okaspuudest. Rohkelt liike ja vanu eksemplare kasvab ka magnooliate, vahtrate, tammede, rodode, iileksite ja kameeliate kollektsioonides. Teadusuuringuid tehakse lageströömiate ja juudapuudega, omapärane ja huvitav on ka erinevate osariikide rahvuspuidu kollektsioon. Külastajatele on vaatamiseks välja pandud bonsainäitus. Põhiosa okaspuude kollektsioonist (umbes 1500 taksonit) kinkis arboreetumile 1962. aastal New Jersey's tegutsenud hobidendroloog William Gotelli, kes mööda maailma rännates otsis ja kogus haruldasi okaspuid. Tänaseks on kollektsiooni paljude uute sortidega

täiendatud nii, et vaatamist ja uurimist oli seal küllaga. Kahju ainult, et paljusid taimi on rängalt kahjustanud valgesaba hirved, kes arboreetumis vabalt elavad ja ringi jooksevad. Tõsiselt hea on ka magnooliate osa, kus on palju vanu eksemplare ja suur sordivalik. Eelmisel korral käisin siin magnooliate õitsemise ajal ja see pilt võimsatest õitsvatest puudest jättis toona mulle sügava mulje. Nüüd sügisel kandis enamik puid erksavärvilisi vilju, mida oravad ja linnud usinalt laiali kandsid. Vahtrate osakond üllatas mitmete vanade suurte eksemplaridega. Korduvalt oli eksponeeritud suhkru-, hõbe- ja punaseid vahtraid. Sama tore oli osariigi puude salu, kus iga osariigi puu juures oli selgitav infotahvel rahvuspuu kohta. Bon-

sainäitus asus omaette hoones peamaja läheduses ja seal oli alati palju imetlejaid.

Veidi ka Washingtonist, USA pealinnast, kus elab umbes 6,5 miljonit ameeriklast. Washingtoni selgroo moodustab maailmatu lai ja pikk haljasala (The National Mall), mille ühes otsas paikneb Kapitoolium ja teises otsas vastu Potomac'i jõge Lincolni memoriaal. Linna põhiplaani joonistas ja jälgis algselt selle väljaehitamist prantsuse päritolu arhitekt Pierre Charles L'Enfant, ammutades linnaplaani koostamiseks ideid Versailles' lossi põhiplaanist. Kapitooriumi kõrval asub roheline oasina mõjuv väike ja armas botaanikaaed, kus oli alati külastajaid.



Arboreetumi peahoone



Arboreetumi teed olid laiad ja kõikjal võis liikuda autodega

Edasi järgnevad kahel pool National Mall'i paiknevad erinevad muuseumid (kokku 19) ja kuidas sa jätad siis sinna sisse astumata. Küllastasin Ameerika indiaanlaste rahvusmuuseumi, kus on välja pandud valdavalt ameerika ärimehe Georg Heye poolt 50 aasta jooksul kogutud indiaanlastega seotud esemed. Jäi silma, et väga tagasihoidlikult ja pealiskaudselt oli käsitletud valgete poolt indiaanlastele osaks saanud ülekohut ja põliselanike hävitamist. Ega see muuseum ameeriklaste hulgas ülearu populaarne ka ei paistnud olevat. USA Rahvuslik Loodusloomuuseum on aga üks maailma vägevamatest sel alal, jäädes alla vaid Londoni loodusmuuseumile. 1911. aastal avatud hoones on erinevates kogudes kokku umbes 146 miljonit eksemplari taimi, loomi, fossiile, mineraale ja inimkultuuri esemeid, mis teeb sellest maailma suurima loodusloolise kollektsiooni. Lisaks koondab muuseum umbes 185 oma eriala sügavuti tundvat loodusteadlast. Kollektioonid olid huvitavad ja muljetavaldav, näiteks erinevad loomad olid eksponeeritud maailmajagude kaupa. Samuti oli koostatud väga hea ekspositsioon inimese eellastest. Ameerika ajaloo rahvusmuuseumi (National Museum of American History) väljapanekud, mis rääkisid ameerika asustamisest valgete poolt, mõninal määral kopeerisid Ameerika indiaanlaste rahvusmuuseumi väljapanekuid, kuid see üldmuljet ei häirinud. Huvitav väljapanek oli ka Ameerika presidentide kaasade kleitidest, mida esileidid presidentide inauguratsioonipidustustel olid kandnud. Nende väljapanekute ees tungles alati palju rahvast. Esimest korda ajaloos nimetati esimeseks leediks Martha Washington, esimese Ameerika presidendi George Washingtoni abikaasa, aga seda alles



Killuke bonsainäitusest

36 aastat pärast Martha Washingtoni surma 1838. aastal. Varem mõistet esimene leedi polnud kasutatud. Loomulikult oli eraldi väljapanekuna välja joonistatud ka pikk ajajoon kõigist Ameerika presidentidest ja nende ametiajal toimunud tähtsamatest sündmustest maailmas. Eraldi suured väljapanekud olid teaduse ja tehnika arengust, erinevatest sõdadest Ameerikas ja maailmas ning palju-palju muud huvitavat. Washingtoni erinevates muuseumites võib vabalt veeta päevi ja nädalaid.

Edasi jalutades kõrgub eespool Ameerika Ühendriikide esimesele presidendile George Washingtonile pühendatud 169 m kõrgune obelisk. Obeliski ümbritseval lipuringil olid kõik lipud langeatatud poolde vardasse, kuna kogu maailm leinas parajasti Inglismaa kuningannat. Obeliskist lõuna suunas jääb Valge Maja koos oma võimsa turvatsooniga. Esimese muljena ei tundunudki Valge Maja kuigi suur. Visamad külastajad seisid pikkades järjekordades pääsemaks turvatara taha ekskur-

sioonile, vähem visad said hoonet kaugemalt kiigata kõrge raudaia tagant. Pidasin ka mõistlikumaks viimast varianti. See, et paar kodutut magas samal ajal koos oma maise varandusega rahulikult aia ääres, ei paistnud segavat ei politseid ega külastajaid. Ikkagi vaba Ameerika!

Järgmiseks vaatamisväärsuseks oli II Maailmasõja memoriaal, mis mõjus suursugusena, kuid samas üsna kõledalt. Kahe poolkaarena olid betooni valatud ja üles loetud kõik USA poolel sõjas osalenud osariigid, palju oli viimistlusmaterjalina kasutatud graniiti. Suur sirge kanalisarnane veekogu venis kuni Lincolni memoriaalini, kust ei puudunud ka purskkaevud. Mustale graniitmüürile olid kirjutatud kõigi sõjas langenud ameeriklaste nimed, leidsin sealt ka mõned eesti nimed. Memoriaali toodi külastama nii kooliõpilasi kui ka veterane, kellest esimesed laskisid võimalusel sealt kohe jalga, aga veteranid tundsid end sõprade ja hool-dajate keskel küll hästi.



Kapitoolium



Valge maja

Kompleksist ei puudunud ka Vietnami ja Korea sõja memoriaalid, millised nägid välja päris sünged. Kokkuvõtteks võib öelda, et Washingtoni külastamiseks tuleb varuda piisavalt aega, sest vaadata on siin palju.

Washingtoni tänavad on projekteeritud laiad, mitmed neist suundumas kiirjalt Kapitooriumi poole. Linn mõjub haljana – tänavate äärde on istutatud mitmesuguseid tänavapuid, peamiselt tammesid ja suhkru- ning punaseid vahtraid. Puud on hästi hooldatud ja nende kasvupaigad eeskujulikult mitmesuguste võrede ja barjääridega kaitstud. Nägin, kuidas hommikuti töömehed voolikutega puid kastsid ja tänavaid pesid. Kuna linnahaljastus on kallis, siis suhtutakse sellesse ka vastavalt ja kõige rohelise igapäevane hooldus on elementaarne.

Turvalisus on selles linnas eriti märgatav – pidevalt tiirutavad linna kohal helikopterid ja raskepäraseid musti džiipe olid kõik kohad täis. Lisaks suured ja kõrged süsimustad bussid täis morne mehi parkimas Kapitooriumi



Vaalapüügipaad ja selle varustus

juures. Nagu kõigis suurlinnades, pole lootustki leida tänaval sulle vajalikus kohas parkimiskohta ja auto tuli tihti jätta mitme kvartali kaugusele sihtkohast. Selle kõigega võib ju harjuda, kuid linna tervikuna see mulle armsaks ei teinud. Üldse jäi Washington erilisel meelde räpaste tänavate ja arvukate

slummidega. Valgest Majast oli esimeste slummideni linnulennul vaid paar miili, kus avanes erinevalt presidendipalee ümbrusest täiesti teistsugune maailm. Ehk avaldusidki paljuräägitud Ameerika kontrastid siin linnas mulle kõige eredamalt.

Urmas Roht, õppemajandi juht

Maastikuehitajad võtsid omavahel mõõtu

1.–2. veebruaril toimusid aianduskoolis maastikuehitajate võistlused, kus oma oskused panid proovile kaheksa kahe-liikmelist võistkonda.

Võistluste tulemused

1. koht **Artur Kusnets** ja **Hedit Olesk**
2. koht **Sander Sala** ja **Andero Hääl**
3. koht **Mart-Martin Pertel** ja **Siim-Robin Noorem**



Sander Sala, Artur Kusnets, Hedit Olesk, Siim-Robin Noorem ja Mart-Martin Pertel võistlusjärgsel autastustamisel

Gruusias kontakte loomas

6.–12. detsembril toimus maastikuehituse, tekstiilkäsitöö ja aianduse juhtõpetajate ning direktori lähetus Gruusiasse. Eesmärgiks oli leida meie õpilastele uusi praktikakohti. Imelise kultuuri, meeliülendavate maitseelamuste ja kaunite vaadetega Gruusia võttis meid lahkelt vastu ja kostitas suurte kontrastidega.

Meie esimene peatuspaik oli Gruusia pealinn Tbilisi. Sealne vanalinn on imeiline ja omaette vaatamisväärsus, mille üle kohalikud ise on väga uhked ja seda ka põhjendatult. Tbilisis viibides külastasime Skills Agency't, mis on meie mõistes midagi Kutsekoja ja Harno vahepealset. Nad tegelevad kutsestandardite ja õppekavade arendusega, koordineerivad õppeasutuste koolituvajadust ning lisaks toetavad koole HEV õpilaste õpetamisel.

Esimene kool, mida me Gruusias külastasime, asus aga Tbilisi kesklinnast 50 minutilise autosõidu kaugusel. Ilja Tsinamdzghvrishvili (TMK) nimeline kolledž asub Mtskheta-Mtianeti rajoonis. Kool on renoveeritud 2015. aastal ja kokku on seal 33 erinevat õppekava. Koolil on korralik puuviljaaed, viinapuustandik ja otse loomulikult õpetatakse seal ka veini tegemise kunsti.

Järgmisel päeval viis tee meid Gruusia ühte suurimasse kutseõppeasutusse – Mermisi Kolledžisse. Nimetatud kool asub Tbilisi äärelinnas. Koolil on ca 30 õppekava, lisaks pakutakse ka nn õpiampse. Mermisi Kolledžis tehti meile ringkäik ja tutvustati erinevaid kursuseid. Muljetavaldavad olid käsitöökursused nagu viltimine, siidimaa-



Ilja Tsinamdzghvrishvili kolledži peahoone



Hobused Kobuleti tänaval

lid, õmblemine ja gobeläantehnikas kudumine.

Me loodame väga, et saame lisaks aianduse erialale toimima õpirände ka käsitöö valdkonnas. Samuti soovivad sealsed õpetajad tulla meile külla.

Peale kolme päeva Tbilisis viis meid viietunnine rongisõit Musta Mere rannikule, Kobuletti. Hommikul võtsime ette jalutuskäigu Kobuleti Akhali Talga kolledžisse. Teekond sinna oli kõike muud kui igav. Imeline promenaad Musta mere ääres üllatas meid ringi jooksva hobusekarja, lehmade ja hulkivate koertega.

Akhali Talga kolledž asub Kobuleti kuurortlinnas, Batumist umbes 25 km kaugusel. Koolil on ca 30 lühikest õppekava. Aiakujunduse õppekavas keskendutakse palju joonistamisele ja aiakujun-

damisele, kuid kahjuks praktiline õpe puudub.

Meie soov on kutsuda sealsed õpetajad siia töövarjaks ja tutvustada neile meie kooli ja õppekavasid. Samuti soovime toetada meie õpetajaid ja õpilasi, kes tahavad sellesse erilise kultuuriga riiki õpirändele minna.

Kui kokkulepitud koolikülastused tehtud, oli meil võimalus sõita mandariini istandusse, kus korjasime mõned ämbriid maitsevaid vilju. Vaated olid imelised ja mandariinid magusad. Peagi oli aeg koju sõiduks. Imeline Gruusia tuli jätta seljataha ja võtta suund koju, kus mõlas sellel hetkel lumetorm Birgit.

Sigrid Kirotar, aianduse juhtõpetaja

Fotod: S. Kirotar, K. Toom



Vilditud kübarad Mermisi kolledžis

Väärtuslik just sellisena, nagu olen

“Kus viga näed laita, seal tule ja aita!” on meile kõigile tuttav vanasõna. Ometi tänases ühiskonnas küll väga paljud märkavad laita, aga aitamise peale ei tule või ei taha seda teha.

Me elame kiiresti muutuvas ajas. Igas mõttes. Vaatamata sellele, et kollektiivina me oleme just nagu üks, oleme siiski individina eraldiseisvad. Mitmed meist on õnneks aru saanud, et kõik algab meist endist. Minust. **Mina vastutan enda tegemiste ja tunnete eest.** Minul on vastutus ka kollektiivi hea toimimise ees. Kõigil meil on.

Marko Adamson käis meile jõuluseminaril rääkimas turvalistest töösuhetest kollektiivis. Ta tuletas meelde, et valdav osa inimesi ei ole mõtete lugejad. Et oma vajadusest tuleb teistele märku anda! Kui sa ei tunne ennast mugavalt, anna sellest hoolival moel märku. Ja vaatamata sellele, et meile meeldib eeldada, nagu oleks kõik teised meie sarnased, on inimesed tegelikult erinevad – nii tausta, kogemuse kui ka käitumise poolest. Meie elufilosoofiad, ellusuhtumised on erinevad. Ühtpidi on erinevuste rohkus väärtus, teistpidi – tulenevalt meie eelpool mainitud eeldusest – tõenäoline konflikti tekkimise allikas. Saladus on selles, et tegelikult ei pea me üksteisele tohutult meeldima, me ei pea olema kõik parimad sõbrad, küll aga **me peame üksteisest austama, olema lugupidavad!**

Kedagi ei saa ega peagi jõuga muutma, me oleme väärtus just sellisena nagu me oleme. Ja igaüks väärib tunnustust

nende sammude eest, mis aitavad kollektiivil tervikuna edasi liikuda. Märka! **Märka, ja anna sellest ka teada, et sa oled märganud.**

Kuidas koostöö toimib?

- kui meil on teadmised eduka koostöö praktikatest;
- meil on motivatsioon – eesmärk, inspiratsioon;
- meil on julgus proovida;
- oskus ja julgus analüüsida;
- meil on eestvedaja;
- me praktiseerime õnnestumise kovichooni, et paljundada õnnestumisi;
- väärtused peaks olema suunatud käitumisele. Kui sul veel ei ole, siis loo endale mingisugune käitumismudel, mis toetub kooli väärtustele: austus, avatus, koostöö. Vähe-malt tööl olles järgi seda, sest see suurendab kõigi kollektiivi liikmete turvalisust töösuhetes.

Mina olen mina

Ja sina oled sina.

Mina pole siia ilma sündinud, et vastata sinu ootustele

ja sina pole siia ilma sündinud, et vastata minu ootustele.

Kui me kohtume, on imetore,

kui me ei kohtu, siis see on ka okei.

Mulle aianduskoolis meeldib. Meeldib, sest ma tunnen ennast siinses kollektiivis

vis hästi! Ma olen kaasatud, minu arvamust küsitakse, mind kuulatakse ära, mulle ollakse toeks, kui ma seda palun, ja tunnustust loen kolleegide sõnadest ja käitumistest. Ma loodan, et ühel päeval saavad seda enda kohta öelda kõik meie kollektiivi liikmed, kui me seisame nagu musketärid – **üks kõigi ja kõik ühe eest!**

Kollektiivses märkamise-meeleolus siirdusime peale seminari kooli töötajaskonna jõuludineele Sillapää lossi. Igati kohase kultuuriampsuna saime lõunasöögi eel osa meie oma armsa õpetaja Sirje Toodingu isikunäitusest „Kiiksuga puuviljandus“ – loomulikult koos autori kommentaaridega! Peale seda kogemust näen ma oma aeda täiesti uue pilguga! ☺

Kallid kolleegid, lõbus meeleolu ja kuninglik saal meie pidulikule jõululõunale – kuidas saab veel paremaks minna?! Nii nagu headele lastele ikka toovad päkapikud väikeseid üllatusi, saime meiegi imelise-imelise kingituse – eksklusiivse talvelaulude esituse Birgit Sarrapi ja Mihkel Mattiseni kontsertrepertuaarist! Aitäh Birgitile, Mihklile kui ka meie päkapikule. Oleme vist tõesti olnud head!

Elina Oesalg,
täienduskoolituse spetsialist

Foto: T. Lees



Pidulik lõuna Sillapää lossi saalis



Särav Birgit Sarrap

Üldainete õpetajad Tartu Ülikooli raamatukogus

Ühel ilusal talvapäeval, 6. jaanuaril, võtsid Räpina Aianduskooli üldainete õpetajad ja raamatukoguhoidja ette reisi Tartusse. Meid ootas paljude õpetajate ja tudengite hea sõber Tartu Ülikooli raamatukogu, kus meie võõrustajaks oli ladina keele õpetaja Ave Teesalu, kes ka ise seal töötab.

Kuna 2018. aastal sai valmis hoone remont, oli palju üllatusi neile, kes seal viimastel aastatel ei olnud käinud. Kõigepealt aga vaatasime sisukat esitlust, mille kaudu tutvusime raamatukogu ajaloo ja teadustegevusega ning saime ka oma käega katsuda ja imetleda mõningaid kauneid vanu teoseid. Seejärel asusime tuurile mööda suurt hoonet. Üle nelja miljoni teaviku, see pole naljaasi! Meid viidigi kohe avahoidlasse, kus avanes muljetavaldav vaatepilt – tohutu suures ruumis kümnete meetrite kaupa riuleid, täis raamatuid, mille seast tudeng või ülikooli töötaja vastavalt uuenenud süsteemile otsib välja vajaliku teose ja seejärel registreerib laenutuse. Tänapäeval aitab raamatut otsida e-kataloog ESTER ja klassikalisi kaart- ning sedelkatalooge kasutatakse vaid väga vanade raamatute leidmiseks.

Teiselt korruselt avastasime hubase saali, mida vanemad külastajad teadsid kunagise kartoteegisaalina ja mis nüüd on sisustatud mitut sorti laudade, toolide ja diivanitega, et mugavalt suhelda kaaslastega ja koos õppida. Möödaminnes sai piiluda ka rühmatöö ruumidesse, mis kõik kannavad Eesti kihelkondade nimesid ja on vökirjadega kaunistatud. Muljetavaldav oli konverentsisaal, täpsemalt küll sealne vaibakunstnik Mall Tombergi loodud tervet seina kattev gobeläänvaip Tartu Ülikooli ja Tartu ainetel.

Muidugi vaatasime ka lugemissaale, millel nendes asuva teaduskirjanduse järgi on nimed Socialia, Humaniora ja Realia et naturalia. Medicina. Küllap on ka meie koolist nii mõnigi õpetaja seal tundide kaupa kasulikult aega veetnud ja teadmisi omandanud. Ka muusikasaal oma suure hulga helikandjatega ei jätnud kedagi külmaks. Kõiki saale, individuaaltööruume ja muid mitmesuguseid võimalusi õppimiseks ja teadustööks on ülikooli raamatukogus ikka väga palju.

Meie teejuht viis meid ka kohtadesse, kuhu tavaline külastaja ei satu. Tööruumid, kus inimesed igapäevaselt toimetavad, eriti ei üllatanudki, kuid silma paistis muidugi see, et igal pool olid raamatud. Aga see-eest nägime ära, kus Ave töötab! Tavaline külastaja ei pääse ka säilitus- ja konserveerimisosakonda, kuhu sattumist siinkirjutaja erilise huviga ootas, mõeldes, mis salapäraseid näiatominguid raamatute päästmiseks seal küll tehakse. Tegelikult on see tegevus kannatust nõudev, aeglane ja nagu võiski aru saada, põhineb kogemustel ning keemia ja füüsika tundmisel. On lausa uskumatu, kuidas vanast laiali lagunenud või plekilisest väljaandest saab taas korralik ja esteetiliselt välimusega teos. Parajasti, kui meie seal olime, sai näha vana restaureerimisel olevat kaardikogu ja köidetud „Päewalehte“ aastast 1933 ning kuulda nende lugu. Lõpetuseks saime restaureerijatelt kaasa ka õpetussõnad, et raamatu parandamine kileteibiga tegelikult aja jooksul kahjustab teost ja ka kaante kiletamine tasub ette võtta ainult sel juhul, kui teos ei kuulu pikaajalisele säilitamisele.

Üllatusi oli palju. Näiteks käisime veel puhkeruumis, kus saab võimelda ja joogaga tegelda ning mille juurde kuulub ka väike jõusaal, kus Valdur kohe ühe jõumasina ka ära proovis. Lastetuba, söögitoad tudengitele kaasavõetud toidu soojendamiseks ja söömiseks ning veel varjend vägeva rauduksega – poleks osanud arvatagi. Raamatukogu jättis mulje paigast, kus kõigele ja kõigile on mõeldud ning natuke on kahju, et ise enam üliõpilane pole.



Ave tööpostil



Restaureeritud ajalehed

Suur tänu Avele meid vastu võtmast ja tänu ka tema kolleegile TÜ raamatukogust Signe Bachmann, kes meile giidiks oli! See päev oli tõesti väga põnev ja muljeterohke.

Maret Hunt, üldainete õpetaja



Katrin, Tiit ja Öne TÜ raamatukogu muusikaosakonnas

Loo Külvajale lugu

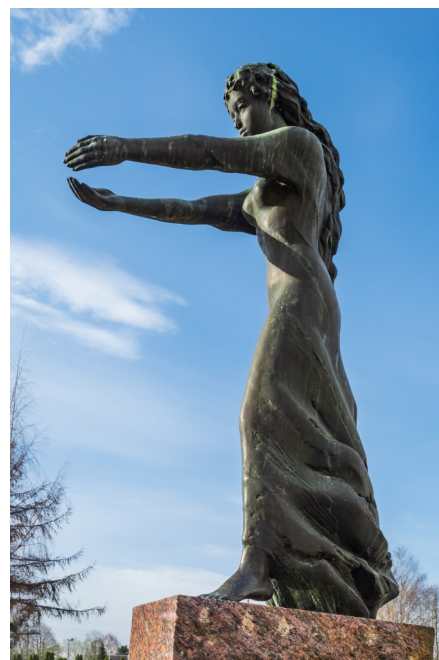
Räpina Aianduskoolil täitub 2024. aastal 100 aastat kooli asutamisest. Märjilise tähtpäeva tähistamiseks oleme käivitanud juba mälestuste ja aianduskoolis alguse saanud armastuslugude kogumise. Nüüd kutsume kõiki, kel side Räpina ja/või aianduskooliga osalema ühe uue legendi loomises.

Õppehoone, milles aianduskool tänasel päeval tegutseb, avati 1984. aastal. Sellest ajast on õppehoone peasissekäigu ees püüdnud pilke skulptuur "Külvaja", mille autoriks Põlvamaalt pärit kujur Ilme Kuld. Skulptuur on aastakümnete jooksul koolirahvale oluliseks ja armsaks saanud, ent kahjuks pole meil selle kuju kohta rääkida ühtegi lugu, mis kõnetaks meie külalisi. See-

tõttu kutsume üles looma Külvajale legendi, mis tooks Räpina külalisi selle kauni skulptuuri juurde. Millist lugu, sümbolit või seost kannab Külvaja?

Ootame originaalseid ja haaravaid lugusid 31. märtsiks 2023 aadressil meelike.kruusamae@aianduskool.ee või tavapostiga Räpina Aianduskool, Aianduse 6, Räpina Põlvamaa 64505. Märkusõnaks: Külvaja kuhu. Loo pikkus kuni 3000 tähemärki, käsikirjaliselt kuni üks A4 lehekülg. Parimate lugude esitajaid ootavad tunnustus ja sümboolne auhind.

Lüüli Kiik, infospetsialist



Alates selle aasta 1. jaanuarist alustas Maaeluministeeriumi valitsemisalas tegutsemist teadus- ja arendusasutus **Maaelu Teadmuskus** (lühend METK). Tegu ei ole päris uue ettevõtmisega, vaid see moodustati **Eesti Taimakasvatuse Instituudi** (asukoht Jõgeva alevik) ja **Põllumajandusuuringute Keskuse** (asukoht Saku) ühendamisel.

Asjaosaliste sõnul on struktuurireformi käigus tehtava muudatuse eesmärk tugevdada valdkondlikku teadusearenduse kompetentsi, et kiirelt muutuvale põllumajandussektorile pakkuda kiiremini ja kompaktset vajalikke labori- ja teadmussirde teenuseid.

Liitmise käigus jäävad alles senised asutuste peakontorid Saku ja Jõgeval, taristu, laborid ning katsekeskused üle Eesti. Seega, mullaproovid saab endiselt analüüsida saata Sakku agrookeemia laborisse ning näiteks köögivil-

jakasvatuse infopäevad saavad toimuma Jõgeval.

Selliste asutuste reformidega kaasneb alati veidi segadust. Infot uue asutuse kohta saab juba Maaelu Teadmuskuse koduleht www.metek.ee, kuid esialgu jäävad tööle ka Eesti Taimakasvatuse Instituudi <https://etki.ee/> ja Põllumajandusuuringute Keskuse <https://pmk.agri.ee> veebilehed.

Infot vahendas

Marge Starast, aianduse õpetaja



Sel aastal on juba kümnes kord kui ühiselt üldharidusasutustega taimi kasvatame.

Traditsiooniliselt oleme alustanud projektiga sõbrapäeval, nii ka nüüd: Maasikasõprade projekt sai alguse 14. veebruaril.

Juubeliaasta projektitaimeks on kuumaasikas: osalejad said endale punase ja kollase kuumaasika taime, mida nüüd üheskoos edasi kasvatame. Projektis osaleb 350 rühma üle Eesti. Kõige rohkem on osalejaid Harjumaalt, järgnevad Tartu- ja Pärnumaa.

Projekti kodulehel <https://aianduskool.ee/maasikasõbrad2023/> saab meie tegemistele rõõmsasti kaasa elada ja miks mitte ka kaasa lüüa.

Aigi Salundi-Galitsin, taimeprojekti koordinaator



AA22-21-Ki õpilase

Oksana Sorokina
pastellmaalide
näitus

kooli raamatukogus



Suur tänu kõigile, kes lehenumbri ilmutumisele kaasa aitasid.

Ajaleht ootab kaastöid kulli.nommistu@aianduskool.ee

Väljaandja Räpina Aianduskool, Aianduse 6, Räpina 64505

Toimetajad Külli Nõmmistu, Liisi Kont **Küljendaja** Valdur Truija

Veebruarikuu nali

„Otsin omale paar kuud tagasi e-poest raamatu „Kuidas internetis inimestelt raha välja petta“.“

„Soo, kas on ka hea raamat? Palju teeninud oled juba?“

„Teeninud pole midagi, raamat ei ole veel kohale jõudnud.“